

Sygn. akt VIII Ka 311/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Niezabitowski

Protokolant Barbara Sielawa

przy udziale Prokuratora Bartłomieja Żakowskiego

po rozpoznaniu w dniu 21.07.2017 r.

sprawy T. S. (1) i R. B.

oskarżonych z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk, art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk, art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk,

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 31 stycznia 2017 r. sygn. akt XV K 596/16

I. Zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. S. (1) kwotę 516,60 – pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy (w tym kwoty po 96,60 – dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy - tytułem podatku VAT) jako wynagrodzenie za obronę oskarżonego T. S. (1) przed Sądem II-instancji świadczoną w sprawie z urzędu.

III. Zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

T. S. (1)oskarżony o to, że:

1.1. w dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. oraz innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził P. R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10 000 zł w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonego a następnie na numer telefonu komórkowego dostarczonego wcześniej przez sprawcę, podając się początkowo za kuzynkę a następnie za rzekomego funkcjonariusza Policji A. S. (2), wprowadzając w błąd pokrzywdzonego, co do swojej tożsamości, w błąd, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa, w błąd co do zamiaru zwrotu przekazanych pieniędzy, nakłonił pokrzywdzonego do podjęcia pieniędzy w kwocie 10 000 zł z rachunku prowadzonego w G. B. w B., które to pieniądze pokrzywdzony przekazał T. S. (1) w rejonie ul. (...) w B., czynem tym powodując straty w wysokości łącznej 10 000 zł na szkodę P. R.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.2. W dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. oraz innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej

a następnie na telefon komórkowy podając się początkowo za kuzynkę a następnie za rzekomego funkcjonariusza C. (...) – A. S. (2), pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali uzyskać pieniądze w kwocie 14 000 zł oraz 2 980 dolarów amerykańskich (co stanowi 11 056 złotych) lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.3. W dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. Z. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza policji pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.4. W dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem S. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza policji pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.5. W dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem H. W. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza policji pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.6. W dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem W. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzynkę a następnie za rzekomego funkcjonariusza policji pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.7. W dniu 13 października 2015 roku w B. działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził H. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 22 000 zł w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej a następnie na numer telefonu komórkowego dostarczonego wcześniej przez sprawcę, podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza C. (...)– M. Z., wprowadzając w błąd pokrzywdzoną, co do swojej tożsamości, w błąd, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa, w błąd co do zamiaru zwrotu przekazanych pieniędzy, nakłonił pokrzywdzoną do podjęcia pieniędzy w kwocie 17 000 zł z rachunku prowadzonego w Banku (...) w B. oraz do podjęcia pieniędzy w kwocie 5 000 zł w Banku (...) w B., które to pieniądze pokrzywdzona przekazała

T. S. (1) w rejonie ul. (...) w B. oraz w rejonie ul. (...) w B., czynem tym powodując straty w wysokości łącznej 22 000 zł na szkodę H. P.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.8. W dniu 13 października 2015 roku w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził C. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie około 20 820 zł w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza C. (...) – M. Z., wprowadzając w błąd pokrzywdzoną, co do swojej tożsamości oraz w błąd, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa oraz co do zamiaru zwrotu pieniędzy, nakłonił pokrzywdzoną do przekazania pieniędzy w kwocie 7 400 zł, 2 000 USD (co stanowi 7 420 złotych) oraz złotej biżuterii w postaci łańcuszków, kolczyków, pierścionków, zegarka o wartości nie mniejszej niż 6 000 zł które to pokrzywdzona przekazała w miejscu swojego zamieszkania T. S. (1), który przyszedł po ich odbiór i okazał legitymację policyjną czynem tym powodując straty w wysokości łącznej 20 820 zł na szkodę C. K.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.9. W dniu 13 października 2015 r. w B. przy ul. (...) usiłował dokonać kradzieży z włamaniem w ten sposób, że przy użyciu oryginalnej karty bankomatowej Banku (...) należącej do C. K., posługując się uprzednio uzyskanym od pokrzywdzonej kodem (...) zalogował się w bankomacie Banku (...) nr (...) poprawnie na rachunku bankowym a następnie usiłował wypłacić kwotę 4 000 zł lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na fakt, iż przekroczył limit transakcyjny czym działał na szkodę C. K.,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. art. 279 § 1 kk

1.10. W dniu 13 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. B. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonego podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza C. (...) – M. Z., pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali uzyskać pieniądze w kwocie 50 tys zł lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonego oraz obecność członka rodziny w mieszkaniu,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.11. W dniu 13 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z R. B. oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem F. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza C. (...) – M. Z., pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

R. B. został oskarżony o to, że :

1.12. w dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) oraz innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził P. R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10 000 zł w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonego a następnie na numer telefonu komórkowego dostarczonego wcześniej przez sprawcę, podając się początkowo za kuzynkę a następnie za rzekomego funkcjonariusza Policji A. S. (2), wprowadzając w błąd pokrzywdzonego, co do swojej tożsamości, w błąd, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa, w błąd co do zamiaru zwrotu przekazanych pieniędzy, nakłonił pokrzywdzonego do podjęcia pieniędzy w kwocie 10 000 zł z

rachunku prowadzonego w G. B. w B., które to pieniądze pokrzywdzony przekazał mężczyźnie w rejonie ul. (...) w B., czynem tym powodując straty w wysokości łącznej 10 000 zł na szkodę P. R.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk. w zb. z art. 227 kk

1.13. W dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej a następnie na telefon komórkowy podając się początkowo za kuzynkę a następnie za rzekomego funkcjonariusza (...) A. S. (2), pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali uzyskać pieniądze w kwocie 14 000 zł oraz 2 980 dolarów amerykańskich (co stanowi 11 056 złotych) lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.14. W dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. Z. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza policji pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.15. W dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem S. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza policji pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.16. W dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem H. W. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza policji pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.17. W dniu 12 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem W. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzynkę a następnie za rzekomego funkcjonariusza policji pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.18. W dniu 13 października 2015 roku w B. działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził H. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 22 000 zł w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej

a następnie na numer telefonu komórkowego dostarczonego wcześniej przez sprawcę, podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza C. (...) – M. Z., wprowadzając w błąd pokrzywdzoną, co do swojej tożsamości, w błąd, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa, w błąd co do zamiaru zwrotu przekazanych pieniędzy, nakłonił pokrzywdzoną do podjęcia pieniędzy w kwocie 17 000 zł z rachunku prowadzonego w Banku (...) w B. oraz do podjęcia pieniędzy w kwocie 5 000 zł w Banku (...) w B., które to pieniądze pokrzywdzona przekazała mężczyźnie w rejonie ul. (...) w B. oraz w rejonie ul. (...) w B., czynem tym powodując straty w wysokości łącznej 22 000 zł na szkodę H. P.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.19. W dniu 13 października 2015 roku w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził C. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie około 20 820 zł w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza C. (...) – M. Z., wprowadzając w błąd pokrzywdzoną, co do swojej tożsamości oraz w błąd, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa oraz co do zamiaru zwrotu pieniędzy, nakłonił pokrzywdzoną do przekazania pieniędzy w kwocie 7 400 zł, 2 000 USD (co stanowi 7 420 złotych) oraz złotej biżuterii w postaci łańcuszków, kolczyków, pierścionków, zegarka o wartości nie mniejszej niż 6 000 zł które to pokrzywdzona przekazała w miejscu swojego zamieszkania mężczyźnie, który przyszedł po ich odbiór i okazał legitymację policyjną czynem tym powodując straty w wysokości łącznej 20 820 zł na szkodę C. K.

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.20. W dniu 13 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. B. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonego podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza C. (...) – M. Z., pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali uzyskać pieniądze w kwocie 50 tys zł lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonego oraz obecność członka rodziny w mieszkaniu,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

1.21. W dniu 13 października 2015 r. w B. przy ul. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) oraz z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem F. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna a następnie za rzekomego funkcjonariusza (...)– M. Z., pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na postawę pokrzywdzonej,

tj. o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2017 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku ***oskarżonego T. S. (3)***

a) w ramach czynu z punktu 1.1 uznał za winnego tego, że w dniu 12 października 2015 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził P. R. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10 000 zł w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonego, a następnie na numer telefonu komórkowego dostarczonego wcześniej przez T. S. (1), podając się początkowo za kuzynkę, a następnie za funkcjonariusza policji A. S. (2), wprowadzając w błąd pokrzywdzonego: co do swojej tożsamości, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa oraz co do zamiaru zwrotu przekazanych pieniędzy, nakłonili pokrzywdzonego do podjęcia pieniędzy w kwocie 10 000 zł z rachunku prowadzonego w G. B.w B., które to pieniądze pokrzywdzony przekazał T. S. (1) w rejonie

ul. (...) w B., czynem tym powodując straty w wysokości 10 000 zł na szkodę P. R., **tj. czynu z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk**

b) w ramach czynu z punktu 1.2 uznał za winnego tego, że w dniu 12 października 2015 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej, a następnie na telefon komórkowy podając się początkowo za kuzynkę, a następnie za rzekomego funkcjonariusza (...)– A. S. (2), pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali uzyskać pieniądze w kwocie 14 000 zł oraz 2 980 dolarów amerykańskich (co stanowi kwotę 11 056 zł), które miała przekazać T. S. (1), lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej, **tj. czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk. w zb. z art. 227 kk**

c) w ramach czynu z punktu 1.3 uznał za winnego tego, że w dniu 12 października 2015 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. Z. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna, a następnie za rzekomego funkcjonariusza Biura Śledczego, pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa usiłowali pozyskać informację o posiadanych oszczędnościach pokrzywdzonej, które miała przekazać T. S. (1), lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej, **tj. czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk**

d) w ramach czynu z punktu 1.4 uznał za winnego tego, że w dniu 12 października 2015 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem S. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna, a następnie za funkcjonariusza policji, uzyskali informacje o braku posiadanych oszczędności, które w razie ich posiadania miała przekazać T. S. (1), **tj. czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk**

e) w ramach czynu z punktu 1.5 uznał za winnego tego, że w dniu 12 października 2015 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem H. W. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna, a następnie za funkcjonariusza policji, pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa uzyskali informacje o braku posiadanych oszczędności, które w razie ich posiadania miała przekazać T. S. (1), **tj. czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk**

f) w ramach czynu z punktu 1.6 uznał za winnego tego, że w dniu 12 października 2015 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem W. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzynkę, a następnie za funkcjonariusza policji, pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa uzyskali informacje o braku posiadanych oszczędności, które w razie ich posiadania miała przekazać T. S. (1), **tj. czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk**

g) w ramach czynu z punktu 1.7 uznał za winnego tego, że w dniu 13 października 2015 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził H. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 22 000 zł w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej, a następnie na numer telefonu komórkowego dostarczonego wcześniej przez T. S. (1), podając się początkowo za kuzyna, a następnie za funkcjonariusza policji M. Z., wprowadzając w błąd pokrzywdzoną: co do swojej tożsamości, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa oraz co do zamiaru zwrotu przekazanych pieniędzy, nakłonili pokrzywdzoną do podjęcia pieniędzy w kwocie 17 000 zł z rachunku prowadzonego w Banku (...) w B. oraz do podjęcia pieniędzy w kwocie 5 000 zł w Banku (...) w B., które to pieniądze pokrzywdzona przekazała T. S. (1) w rejonie ul. (...) w B. oraz w rejonie ul. (...) w B., czynem tym powodując straty w wysokości 22 000 zł na szkodę H. P., **tj. czynu z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk**

h) w ramach czynu z punktu 1.8 uznał za winnego tego, że w dniu 13 października 2015 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził C. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie nie mniejszej niż 20 820 zł w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna, a następnie za funkcjonariusza C. (...) M. Z., wprowadzając w błąd pokrzywdzoną: co do swojej tożsamości, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa oraz co do zamiaru zwrotu pieniędzy, nakłonili pokrzywdzoną do przekazania pieniędzy w kwocie 7 400 zł, 2 000 USD (co stanowi 7 420 złotych) oraz złotej biżuterii w postaci łańcuszków, kolczyków, pierścionków, zegarka o wartości nie mniejszej niż 6 000 zł, które to pokrzywdzona przekazała w miejscu swojego zamieszkania T. S. (1), który przyszedł po ich odbiór i okazał legitymację policyjną, czynem tym powodując straty w wysokości łącznej nie mniejszej niż 20 820 zł na szkodę C. K., **tj. czynu z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk**

i) w ramach czynu z punktu 1.10 uznał za winnego tego, że w dniu 13 października 2015 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem A. B. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonego podając się początkowo za kuzyna, a następnie za rzekomego funkcjonariusza C. (...) M. Z., pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa uzyskali informacje o posiadanych oszczędnościach w kwocie 15 000 zł, które miał przekazać T. S. (1), lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonego, **tj. czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk**

j) w ramach czynu z punktu 1.11 uznał za winnego tego, że w dniu 13 października 2015 r. w B. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem F. R. w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej podając się początkowo za kuzyna, a następnie za funkcjonariusza C. (...) M. Z., pod pretekstem ujęcia sprawców oszustwa uzyskali informacje o braku posiadanych oszczędnościach, które w razie ich posiadania miał przekazać T. S. (1), **tj. czynu z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk**

i za to na mocy art. 286 § 1 kk. w zb. z art. 227 kk, art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk w zw. z art. 11 § 2 kk skazał go, zaś na mocy art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk i art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

Ponadto oskarżonego T. S. (1) uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z punktu 1.9 i za to na mocy art. 13 § 1 kk w zw. art. 279 § 1 kk skazał go, zaś na mocy art. 14 § 1 kk w zw. art. 279 § 1 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

Oskarżonego R. B. w ramach zarzucanych mu czynów z punktów 2.1-2.10 uznał za winnego tego, że w nieustalonym dniu w okresie od 1 do 11 października 2015 r. w zamiarze, aby T. S. (1) z innymi nieustalonymi osobami dokonali przestępstw z art. 286 § 1 kk w zb. art. 227 kk, art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk ułatwił ich popełnienie w ten sposób, że zwerbował T. S. (1) do czynności odbioru pieniędzy od starszych osób oraz dostarczył mu przedmioty w postaci: atrapy odznaki policyjnej, nadto telefonów i kart SIM służących do kontaktu z innymi nieustalonymi sprawcami oraz udzielania instrukcji pokrzywdzonym co do sposobu przekazania pieniędzy w wyniku czego T. S. (1) z innymi nieustalonymi osobami dopuścił się w okresie 12-13.10.2015 r. w B. przestępstw opisanych w punktach: I.a) na szkodę P. R., I.b) na szkodę A. R., I.c) na szkodę A. Z., I.d) na szkodę S. R., I.e) na szkodę H. W., I.f) na szkodę W. R., I.g) na szkodę H. P., I.h) na szkodę C. K., I.i) na szkodę A. B. i I.j) na szkodę F. R.,

tj. czynu art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk. w zb. z art. 227 kk, art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk i za to na mocy art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk. w zb. z art. 227 kk, art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk w zw. z art. 11 § 2 kk skazał go, zaś na mocy art. 19 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

Na mocy art. 91 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego T. S. (1) karę łączną 3 (trzech) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonych kar pozbawienia wolności zaliczył oskarżonym okresy rzeczywistego pozbawienia wolności: T. S. (1) od 4.11.2015 r. (godz. 6:05) do 22.06.2016 r. (godz. 15:40), zaś R. B. od 3.12.2015 r. (godz. 6:10) do 22.06.2016 r. (godz. 15:40);

Na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego T. S. (1) obowiązki naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych:

- a) P. R. kwoty 10 000 (dziesięciu tysięcy) złotych w ramach czynu z punktu I.a)
- b) H. P. kwoty 22 000 (dwudziestu dwóch tysięcy) złotych w ramach czynu z punktu I.g)
- c) C. K. kwoty 20 820 (dwudziestu tysięcy ośmiuset dwudziestu) złotych w ramach czynu z punktu I.h);

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. S. (1) kwotę 1 151,28 złotych, w tym 215,28 złotych podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu oskarżonego T. S. (1) w postępowaniu przygotowawczym i sądowym;

Zwolnił oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych w całości przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższe orzeczenie zaskarżyli obrońcy obydwu oskarżonych.

Obrońca oskarżonego T. S. (1) zaskarżyła wyrok na korzyść oskarżonego w części, to jest w zakresie orzeczenia o winie z punktu I. lit. a), b), c), d), e), f), i), j) oraz z punktu II. części dyspozytywnej wyroku, a także w zakresie orzeczenia o karze z punktu I. lit. j), w zakresie orzeczenia o karze łącznej z punktu IV. oraz w zakresie orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody z punktu VI. lit. a) części dyspozytywnej wyroku. Orzeczeniu zarzuciła:

1. obrazę przepisów postępowania skutkującą wadliwą treścią orzeczenia, polegającą na uchybieniu art. 5 § 2 k.p.k. poprzez nie rozstrzygnięcie na korzyść oskarżonego licznych, ważkich, a nie dających się usunąć wątpliwości, a przede wszystkim tej okoliczności, iż brak jest w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym wykazów połączeń, czy też innych dowodów wskazujących, że połączenia telefoniczne do osób pokrzywdzonych czynami opisanymi w punktach 1 - 6 oraz 10 - 11 aktu oskarżenia były wykonywane z telefonu, którym dysponował oskarżony T. S. (1), a jednocześnie żadna z osób pokrzywdzonych tymi czynami nie rozpoznała T. S. (1), ani też jego głosu jako głosu należącego do osoby dzwoniącej w związku z zarzucenymi mu czynami;

2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na uchybieniu art. 7 k.p.k. w związku z art. 4 k.p.k. wskutek dokonywania ustaleń faktycznych w drodze wniosku sprzecznego ze wskazaniami doświadczenia życiowego i obciążonego błędem logicznym, w szczególności polegającego na przyjęciu przez Sąd I instancji, iż oskarżony T. S. (1) nie przyznał się do czynów zarzucenych mu w punktach 1 - 6 oraz 10 - 11 aktu oskarżenia jedynie z uwagi na brak rozpoznania go przez osoby pokrzywdzone tymi czynami, podczas gdy oskarżony ten zarazem przyznał się i do chwili obecnej nie odwołał swojego przyznania się co do czynu popełnionego w W. na szkodę J. O. na kwotę 24.000 zł (dokonanie czynu z art. 286 § 1 k.k.), pomimo iż nigdy formalnie nie przedstawiono mu tego zarzutu;

3. błąd prawa materialnego, polegający na nie uprawnionej subsumcji poczynionych przez siebie ustaleń faktycznych w zakresie zarzutów z 1 - 6 oraz 10 - 11 aktu oskarżenia jako czynów z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. z zb. z art. 227 k.k., podczas gdy w świetle ustaleń Sądu można stwierdzić jedynie, iż sprawca poczynił co najwyżej niekaralne przygotowania do tych czynów.

Nadto rozstrzygnięciu zawartemu w punkcie I. lit. j) oraz w punkcie IV. części dyspozytywnej wyroku zarzuciła rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego T. S. (1) w stosunku do ustalonego przez Sąd a quo stopnia zawinienia, jego roli w przestępczym procederze, warunków osobistych oskarżonego, a także w stosunku do wymogów tak prewencji ogólnej, jak i indywidualnej.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę wyroku poprzez:

- uniewinnienie oskarżonego T. S. (1) od czynów zarzucanych mu w punktach 1 - 6 oraz 10 - 11 aktu oskarżenia, a także wymierzenie oskarżonemu kary łącznej za czyny przypisane mu w punkcie I. lit. g), h) oraz w punkcie II. wyroku w dolnych granicach zagrożenia ustawowego, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby
- ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Z kolei **obrońca oskarżonego R. B.** zaskarżyła powyższy wyrok w stosunku do oskarżonego w całości. Wyrokowi zarzuciła

I. zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k w związku z dopuszczeniem się przez Sąd I instancji obrazy przepisów prawa procesowego tj. art. 14 § 1 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. poprzez skazanie oskarżonego B. za czyn nie objęty skargą uprawnionego oskarżyciela, a polegające na zmianie przez Sąd I instancji opisu czynu i jego kwalifikacji prawnej w ten sposób, że uznał oskarżonego B. za winnego tego, że w nieustalonym dniu w okresie od 1 do 11 października 2015r. w zamiarze aby T. S. (1) z innymi nieustalonymi osobami dokonał przestępstw z art. 286 § 1 kk. w zb. z art. 227 k.k. ułatwił ich popełnienie w ten sposób, że zwerbował oskarżonego S. oraz dostarczył mu przedmioty w postaci atrapy odznaki policyjnej, telefonów i kart SIM podczas gdy aktem oskarżenia zarzucono oskarżonemu B., że działając wspólnie i w porozumieniu z T. S. (1) i innymi nieustalonymi osobami w dniach 12-13.10.2015r. w B. dopuścił się przestępstw oszustwa i usiłowania oszustwa a zatem doszło do skazania oskarżonego B. za czyn nie objęty skargą oskarżyciela publicznego, bowiem Sąd I instancji w sposób naruszający wskazane przepisy przypisał oskarżonemu czyn o zupełnie innych ramach czasowych, w okolicznościach. nie mających nic wspólnego z opisem i podstawą faktyczną czynów zarzucanych jako współsprawstwo oszustw i usiłowania oszustw, jak też bez wskazania miejsca jego popełnienia - a zatem brak jest tożsamości czynów zarzucanych aktem oskarżenia a czynem przypisanym przez Sąd a quo.

Niezależnie od zaistnienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej zarzuciła:

II. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść zapadłego w sprawie wyroku tj. art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. polegającą na skazaniu oskarżonego bez dokładnego określenia przypisanego czynu w zakresie wskazania miejsca jego popełnienia, w sytuacji gdy wskazany przepis obliguje Sąd do wskazania również miejsca, w którym miałby działać oskarżony.

III. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść zapadłego w sprawie wyroku tj. art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 143 § 1 pkt 3 i 7 k.p.k. i art. 393 § 1 k.p.k. polegającą na tym, że:

- Sąd oparł wyrok skazujący na notatce urzędowej z k. 156-156v, notatce urzędowej z k 440 i poczynił w oparciu o nie ustalenie faktyczne dotyczące logowań telefonów, współpracy numerów (...), zawartości telefonu oskarżonego B., co było niedopuszczalne i stanowi naruszenie przepisów procedury karnej - notatki urzędowe mogą dotyczyć jedynie kwestii o drugorzędnym znaczeniu, odnoszących się do czynności niewymagających sporządzenia protokołu zaś ujawnienie na rozprawie treści notatki wykraczającej poza zakres obowiązkowego protokołowania narusza przepisy art. 143 k.p.k. i 393 § 1 k.p.k.

- Sąd poczynił ustalenia faktycznego w oparciu o notatki urzędowe k. 156-156v i z k. 440 w sytuacji gdy było to niedopuszczalne, bowiem dokonane analizy wykazu połączeń telefonicznych, logowań do stacji (...) oraz numerów (...) telefonów komórkowych nadesłanych przez operatorów mają charakter oględzin dokumentów, a zatem czynności te winny być utrwalone w formie protokołu, co jednak nie nastąpiło

- Sąd nie dokonywał samodzielnej analizy wykazów połączeń telefonicznych, logowań do stacji bazowych (...) oraz numerów (...) telefonów komórkowych przypisanych oskarżonemu a oparł się na ich wtórnym zapisie zawartym w notatkach urzędowych podczas, gdy przepisy postępowania zezwalają Sądowi na odstępianie od samodzielnego

badania i analizy materiału dowodowego jedynie wówczas, gdy wymaga to wiedzy specjalnej co wówczas obliuguje Sąd do sięgnięcia po pomoc biegłego zaś Sąd I instancji nie przeprowadził dowodu z opinii biegłego.

IV. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść zapadłego w sprawie wyroku tj. art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 193 § 1 k.p.k. polegającą na tym, że Sąd uznając winę oskarżonego B. oparł się na niedopuszczalnych procesowo dowodach w postaci notatek urzędowych dotyczących analizy połączeń telefonicznych wraz z logowaniami do stacji bazowych (...) podczas, gdy ustalenia w tym zakresie wymagały przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, jako okoliczności których ustalenie wymaga wiadomości specjalnych, czego Sąd zaniechał.

V. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść zapadłego w sprawie wyroku tj. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów przy ocenie częściowych wyjaśnień oskarżonego T. S. (1) a polegającą na uznaniu ich za w pełni szczerze i oparte na prawdzie, logiczne, cechujące się konsekwencją i brakiem elementów wskazujących na bezpodstawne pomawianie w zakresie w jakim oskarżony ten miał ujawnić rolę oskarżonego B. w przestępczym procederze tj. zwerbowania, przekazania telefonów, fałszywej odznaki policyjnej i udzielenia informacji w sytuacji, gdy materiał dowodowy nie daje żadnych podstaw do przypisania oskarżonemu B. roli pomocnika do przestępstw jakich dopuścił się oskarżony S. będąc w dniach 12.13.10.2015r. w B., a pogłębiona analiza składanych przez oskarżonego S. w postępowaniu przygotowawczym wyjaśnień wskazuje na to, iż oskarżony pomógł oskarżonego B. a zataił rolę osoby o pseudonimie "Z." co wyklucza możliwość obdarzania wyjaśnień oskarżonego S. przymiotami takimi jak szczerze, prawdziwe, konsekwentne.

VI. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść wyroku tj. art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez przekroczenie przez Sąd I Instancji zasady swobodnej oceny dowodów oraz nierozważenie wszystkich okoliczności sprawy, przede wszystkim tych przemawiających na korzyść oskarżonego B. i skazanie go również za pomocnictwo do usiłowania oszustw, a polegające na przyjęciu przez Sąd I instancji, że:

- przebywanie oskarżonego S. w B. w czasie, w którym nieustalone osoby dzwoniły do osób wskazanych w akcie oskarżenia i próbowały uzyskać informacje o posiadanych środkach pieniężnych świadczy również o tym, że doszło do usiłowań w tym zakresie oskarżonego S. a tym samym pomocnictwa oskarżonego B., w sytuacji gdy do przypisania oskarżonemu S. usiłowania popełnienia tych czynów, nie wystarczy wykazanie samego zamiaru jego popełnienia - konieczne jest udowodnienie, że podjął on działania w celu ich zrealizowania, a zgromadzony i ujawniony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że oskarżony S. nie miał w ogóle wiedzy o próbach wyłudzenia pieniędzy od wymienionych pokrzywdzonych przez dzwoniące do nich nieustalone osoby i nie podjął żadnych kroków w celu zrealizowania zainicjowanych przez nich przestępczych działań - co również wyklucza przypisanie oskarżonemu B. pomocnictwa do przestępstw, których pochod miał zatrzymać się na usiłowaniach

- wystarczającym do przypisania usiłowania popełnienia czynów zabronionych w zakresie czynów objętych punktami od 1 do 6 i 9 do 10 aktu oskarżenia - jest powoływanie się na sam modus operandi „szajki” i „gotowości do obioru pieniędzy” - to bowiem stanowi jedynie pojedynczą poszlakę, która samoistnie nie może przesądzać o odpowiedzialności za usiłowania, koniecznym było ustalenie w oparciu o zgromadzone dowody, że najpóźniej w chwili usiłowania nakłonienia pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez nieustaloną dzwoniącą osobę, oskarżony S. przebywał lub kierował się w rejon zamieszkania tych osób - takich zaś ustaleń i dowodów brak, co wyklucza przypisanie również oskarżonemu B. pomocnictwa do czynów w kwalifikacji usiłowania ich dokonania

- wystarczającym jest zbiorcze powołanie się na zapisy na płytach CD i DVD odnośnie poczynionych ustaleń faktycznych podczas, gdy w uzasadnieniu brak jakiegokolwiek konkretyzacji wykazu przywołanych zapisów i ich odniesienia indywidualnie do każdego z czynów.

VII. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść wyroku tj. art. 5 § 2 k.p.k. polegającą na tym, iż Sąd orzekający pomimo szeregu istotnych nie dających się usunąć wątpliwości co do winy i sprawstwa oskarżonego B. w zakresie zarzucanych mu czynów nie rozstrzygnął ich na korzyść tego oskarżonego poprzez jego uniewinnienie, a które to wątpliwości wynikają ze sprzeczności jakie zawierają wyjaśnienia współoskarżonego S. a przede wszystkim roli oskarżonego B. zaś analiza tych wyjaśnień daje podstawę wniosku, iż oskarżony S. nie ujawnił roli osoby o pseudonimie

"Z." w sytuacji, gdy są podstawy do uznania, iż to ta osoba mogła zwerbować oskarżonego S., przekazać mu przedmioty służące do popełnienia przestępstw i udzieliła informacji odnośnie samego przestępczego procederu - co wynika z wyjaśnień oskarżonego S. z k. 314 akt sprawy

VIII. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na wyrażeniu przez Sąd I instancji poglądu, iż oskarżony B. dopuścił się czynu polegającego na pomocnictwie do przestępstw oszustw i pomocnictwie do usiłowań oszustw popełnionych przez oskarżonego S. i inne nieustalone osoby w B. podczas, gdy:

- nawet przy przyjęciu, że wyjaśnienia oskarżonego S. są wiarygodne to nie dają podstawy do przypisania pomocnictwa do przestępstw popełnionych w B., bowiem z jego wyjaśnień z k. 313 wynika, że „ (...) pierwszy kurs dla mnie to będzie W. (...)” zaś z k. 313 v „ (...) na drugi dzień otrzymałem telefon od tego nieznanego mężczyzny, że mam wracać do L., co zrobiłem. Dwa tygodnie później otrzymałem znowu telefon od tego mężczyzny (...) i powiedział że mam jechać do B. też w celu odbierania gotówki od ludzi (...)” co wskazuje, iż brak jest podstawy do przypisania oskarżonemu B. pomocnictwa do oszustw, które miały miejsce w B., bowiem w tym zakresie brak jest jakiegokolwiek dowodu na to, że obejmował on swoim zamiarem popełnienie przestępstw przez S. w B.

- z wyjaśnień oskarżonego S. z k. 314 wynika, że „jeszcze oprócz B. wtedy w L. jak odbierałem torbę, był jeden chłopak znam go z widzenia. Zapisałem jego numer pod hasłem Z. - on mówił wtedy jak wyglądała ta praca z odbieraniem kasy” co daje uzasadnioną podstawę wniosku, iż istnieje wątpliwość niedająca się usunąć a polegająca na tym, iż oskarżony S. pomówił o przekazaniu mu plecaka B., udzielenie informacji co do odbierania pieniędzy od starszych ludzi, z uwagi na fakt, iż oskarżony S. w kolejnych wyjaśnieniach pomija - z nieustalonych powodów - rolę osoby o pseudonimie Z.

- z wyjaśnień oskarżonego S. z k. 729 v wynika, że „ (...) zlecał mi wykonanie tych odbiórek jakiś telefonista. Wszystko zaczęło się w L., gdy przebywałem na dworze podszedł do mnie jakiś człowiek, nie znałem go, nie pamiętam jak się nazywał. Mężczyzna ten powiedział abym kupił bilet i udał się do B. (...).” co również daje podstawę wniosku, iż wyjaśnienia oskarżonego S. co do roli jaką miałby odegrać oskarżony B. są niewiarygodne i nie opierają się o rzeczywisty przebieg zdarzeń odnośnie tego kto zwerbował go do udziału w przestępczym procederze, kto rzeczywiście przekazał mu plecak i udzielił informacji o tym jak wyglądać ma jego rola w przestępczym procederze na terenie B.

- brak jest jakiegokolwiek obiektywnego dowodu do przypisania oskarżonemu B. zarówno czynów zarzuconych aktem oskarżenia, jak również czynu jaki przypisał Sąd I instancji a przede wszystkim żeby w okresie przed przyjazdem oskarżonego S. do B. - oskarżony B. się z nim kontaktował

- skazując oskarżonego S. za przestępstwo popełnione na szkodę P. R., Sąd wskazał, iż pokrzywdzonemu okazana została legitymacja ze zdjęciem i napisem policja (str. 2 uzasadnienia wyroku) zaś w przyjętych przez Sąd, jako wiarygodne, wyjaśnieniach oskarżonego S. jest mowa o atropie odznaki policyjnej nie zaś o legitymacji ze zdjęciem i napisem policja, nadto z zeznań pokrzywdzonego wynika, że nie rozpoznał oskarżonego S., portret pamięciowy sprawcy sporządzony w postępowaniu przygotowawczym wskazuje na osobę o zupełnie innym rysopisie niż oskarżony S. - co daje podstawę wniosku, iż inna nieustalona osoba dokonała odbioru gotówki co wyklucza przypisanie oskarżonemu B. pomocnictwa do oszustwa popełnionego na szkodę ww. osoby, fakt zaś iż osoba dzwoniąca do pokrzywdzonego podała się za funkcjonariusza A. S. (2) nie wyklucza tego, iż w tym samym czasie na terenie B. „odbiórek” dokonywała jeszcze inna, nieustalona osoba, przy czym wątpliwość ta jako nie dająca się usunąć winna być rozstrzygnięta na korzyść oskarżonego B.

- brak jest jakiegokolwiek dowodu, że usiłowanie oszustw na szkodę A. Z. i H. W. związane było z procederem, w którym udział brał oskarżony S. bowiem ustalony numer z jakiego dzwonił do w/w osób tj. (...) nie łączył się z innymi osobami pokrzywdzonymi, przede wszystkim nie łączył się z osobami na których szkodę przestępstwa dopuścił się oskarżony S. tj. z H. P. i C. K., nadto ani A. Z., ani H. W. w złożonych zeznaniach (k. 239-240, k. 276-277) nie podały aby nieustalony mężczyzna przedstawił się jako funkcjonariusz A. S. (2) lub M. Z. a telefon S. nawiązywał kontakt z

numerem (...) a nie z nr (...) co wyklucza przypisanie odpowiedzialności karnej za pomocnictwo do tych usiłowań oskarżonego B..

Powołując się na powyższe skarżąca wniosła o:

- o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu względnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów zarzuconych mu w akcie oskarżenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie skargi apelacyjne należało uznać za niezasadne. Sąd Okręgowy nie podzielił zawartych w nich zarzutów, ani też wniosków, bądź to o uniewinnienie lub złagodzenie orzeczonych wobec oskarżonego T. S. (1) kar (apelacja obrońcy), bądź też wynikającego z apelacji obrońcy oskarżonego R. B. postulat uchylenia zaskarżonego orzeczenia i umorzenia postępowania w zakresie czynu przypisanego temu oskarżonemu.

Apelacja obrońcy T. S. (3)

Odnosząc się do oceny zarzutów głównych wyartykułowanych w apelacji obrońcy oskarżonego, przede wszystkim należy kategorycznie stwierdzić, iż zaskarżony wyrok w tej części nie jest dotknięty uchybieniem w postaci obrazy wskazanych przez obrońcę przepisów prawa procesowego tj. norm art. 7, 4 kpk oraz art. 5 § 2 kpk, ani rzekomą obrazą prawa materialnego w zakresie prawidłowej subsumcji zachowań zarzucanych i finalnie przypisanych podsądnemu.

Wbrew zarzutom odwołującego się orzeczenie wydane wobec T. S. (1) znajduje pełne oparcie w prawidłowo dokonanej ocenie materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w postępowaniu (art. 410 kpk). Sąd Rejonowy w sposób szczegółowy i wszechstronny rozważył i przeanalizował wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, dotyczące zachowań zarzucanych w/w oraz współoskarżonemu R. B.. Ocena tej części materiału dowodowego zaprezentowana przez Sąd I instancji nie narusza granic swobodnej oceny, jest zgodna z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego oraz nie zawiera błędów faktycznych lub logicznych. Na podstawie zebranych dowodów Sąd poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz doszedł do słusznego przekonania, iż pozwalają one na uzasadnione i bezsporne ustalenie, iż oskarżony T. S. (1) dopuścił się wszystkich 11 zarzucanych mu czynów (w tym czterech w formie dokonania), o które został oskarżony. Tak zatem zdaniem Sądu Okręgowego nie może być mowy o naruszeniu dyspozycji art. 410 kpk.

Podobnie rzecz ma się w odniesieniu do normy art. 5 § 2 kpk. Podkreślić wypada, iż apelujący jako podmiot profesjonalny winien wiedzieć, że zasada in dubio pro reo nie może stwarzać pretekstu do uproszczonego traktowania wątpliwości. Reguła ta ma zastosowanie tylko i wyłącznie wówczas, gdy mimo wszelkich starań organu prowadzącego postępowanie nie da się usunąć występujących wątpliwości. Dopiero nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego. Tłumaczenie wątpliwości na korzyść oskarżonego nie oznacza powinności wybierania wersji dla niego najkorzystniejszej. Bezwzględne pierwszeństwo ma ta wersja, która wynika z racjonalnej analizy dowodów. Ta zaś przyjęta przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie i wskazująca na sprawstwo oskarżonego T. S. (1) w zakresie zarzucanych im czynów, znajduje bezsprzecznie oparcie nie tylko w zabezpieczonej w sprawie dokumentacji, danych telekomunikacyjnych, czy też opiniach kryminalistycznych, ale także w zeznaniach szeregu pokrzywdzonych oraz pozostałych dowodach wskazanych szczegółowo w treści obszernego uzasadnienia

W pierwszej kolejności nie można zgodzić się z obrońcą, jakoby Sąd Rejonowy czyniąc ustalenia faktyczne w zakresie czynów przypisanych T. S. (1) w formie stadialnej usiłowania (czyny z pkt 1.1-1.6 oraz 1.10-1.11) procedował z naruszeniem zasady in dubio pro reo. W tej części bowiem wg skarżącego nie zdołano rzekomo zgromadzić dowodów, które w jakikolwiek choćby pośredni sposób pozwalałyby łączyć osobę T. S. (3) z usiłowaniami oszustw metodą na tzw. policjanta. Obrońca powołuje w tym zakresie na dwie okoliczności. Pierwsza to brak zarejestrowanych połączeń telefonicznych pomiędzy telefonami pokrzywdzonych a komórką, która posługiwał się oskarżony, druga zaś to fakt,

iż żadna z osób pokrzywdzonych tymi czynami nie rozpoznała osoby oskarżonego, ani też jego głosu, jako głosu należącego do osoby dzwoniącej do nich w związku z próbami dokonania oszustw.

Oceniając powyższy sposób wnioskowania skarżącego, Sąd Okręgowy dochodzi do przekonania, iż autor apelacji bądź to nie do końca rozumie istotę czynów przypisanych oskarżonemu, zwłaszcza zaś rolę jaką T. S. (1) miał pełnić w tzw. przestępczym porozumieniu, mającym na celu wyłudzenie mienia metodą na tzw. policjanta, bądź też nazbyt powierzchownie zapoznał się z materiałem dowodowym w sprawie. Bezspornie bowiem oskarżony, czego zdaje się nie negować również sam skarżący (k. 5-6 apelacji) w ramach zorganizowanej grupy trudniącej się owym przestępczym procederem pełnił rolę tw. odbieraka tj. osoby wytypowanej do kontaktu z osobami pokrzywdzonymi w ostatniej fazie tzw. pochodzenia przestępstwa, związanej z odbieraniem od nich w wyznaczonych uprzednio miejscach gotówki i kosztowności oraz przekazywania tychże przedmiotów po odliczeniu prowizji osobom stojącym wyżej w strukturze poprzez ich pozostawianie w ustalonych wcześniej miejscach m.in. w koszach na śmieci. Jakkolwiek oskarżony dysponował przekazanym mu uprzednio przez współoskarżonego R. B. sprzętem, służącym do podjęcia przestępczego proceduru m.in. telefonami komórkowymi, zarówno tymi do kontaktów z instruującymi go osobami (współsprawcami) - tel. (...) oraz komórkami, które miał przekazać pokrzywdzonym tel. (...) - tym nie mniej jednak bezpośredni kontakt telefoniczny z potencjalnymi pokrzywdzonymi celem zbadania ich sytuacji materialnej, nie należał do osoby T. S. (1), lecz innych osób funkcjonujących wyłącznie w tym celu w zorganizowanej logistycznie strukturze. Nie dziwi zatem wynikająca zarówno z zabezpieczonych w sprawie wykazów połączeń, jak i zeznań pokrzywdzonych, co do których doszło jedynie do usiłowań dokonania wyłudzeń, okoliczność dzwonięcia do nich z numerów logujących się zarówno na terenie kraju, jak i na terenie Niemiec ((...), (...)), którymi oskarżony T. S. (3) bezsprzecznie nie dysponował. Z tego też wg Sądu Okręgowego wynika okoliczność, iż w toku postępowania pokrzywdzeni nie rozpoznali głosu oskarżonego, jako osoby dzwoniącej do nich w związku z ujawnionymi próbami oszustw na ich szkodę, bowiem oskarżony takowych połączeń w istocie nie wykonywał. Co więcej obiektywnie rzecz biorąc owi pokrzywdzeni nie mogli rozpoznać osoby oskarżonego, bowiem w rzeczywistości w tych wszystkich przypadkach nie mieli z nim bezpośredniego kontaktu, gdyż z racji niepowodzenia owych pierwotnych rozmów wstępnych prowadzonych przez tzw. telefonistów (brak środków finansowych pokrzywdzonych, względnie przerwanie połączeń przez pokrzywdzonych), oskarżony T. S. (3) nie był wysyłany na miejsca potencjalnego odbioru gotówki. Tym nie mniej jednak, jak ustalono to jednoznacznie w oparciu o zgromadzone dowody (k. 156) w dniach 12 i 13.10.2015 roku zarejestrowano połączenia telefoniczne na numer komórki T. S. (1) otrzymanej od R. B. i aktywowanej w dniu 12.10.2015 roku ((...)) z jednego z numerów zarejestrowanych na terenie Niemiec ((...)), z którego wykonywane były połączenia z kilkoma osobami pokrzywdzonymi (H. P., A. B.). Fakt ów zatem w sposób bezpośredni potwierdza istnienie związku osoby oskarżonego T. S. (3) ze współsprawcami czynów przestępczych, również tych zakończonych na etapie usiłowania ich popełnienia. Tak zatem okoliczność braku bezpośredniego bądź telefonicznego kontaktu podsądnego z osobami pokrzywdzonymi, co do których do planowanych wyłudzeń finalnie nie doszło, nie może tak jak sugeruje to autorka apelacji absolutnie eksklować odpowiedzialności oskarżonego T. S. (3) w zakresie tychże czynów. Oskarżony w wypadku każdego z owych czynów jednostkowych w ramach ustalonego podziału ról, bezsprzecznie pozostawał w tzw. „gotowości” (pod telefonem) do udania się w wyznaczone miejsce i odebranie gotówki od pokrzywdzonych, tyle tylko, że finalnie z przyczyn leżących wyłącznie po stronie potencjalnych pokrzywdzonych (brak środków, przerwanie połączenia) do przydzielonego mu w ramach zorganizowanej struktury zachowania nie dochodziło. Absolutnie nie można jednak okoliczności owej utożsamiać z sugerowanym przez skarżącą rzekomym brakiem dowodów sprawstwa oskarżonego w zakresie tychże czynów

Przechodząc do dalszej części stanowiska obrońcy T. S. (1) (zarzut z pkt 2), nie można zgodzić się z zaprezentowaną w skardze argumentacją. Nie sposób w szczególności podzielić sugestii, jakoby Sąd I instancji z naruszeniem norm art. 7 oraz 4 kpk ocenił dowód w postaci wyjaśnień oskarżonego dając wiarę jedynie ich części oraz uznając, że brak przyznania się do czynów w postaci usiłowania wynika wyłącznie z braku rozpoznania podsądnego przez osoby pokrzywdzone.

Bezsprzecznie podsądny na etapie postępowania przygotowawczego (k. 313-315) werbalnie przyznał się do wszystkich zarzucanych mu czynów i opisał swój udział w przestępczym procedurze poczynawszy od chwili jego „zwerbowania” w

L. przez współoskarżonego R. B., poprzez odbieranie pieniędzy w W. do przyjazdu do B.. Złożył również szczegółowe wyjaśnienia opisujące jego rolę aczkolwiek jedynie odnośnie 4 ujawnionych i zarzucanych mu czynów, a mianowicie tych dokonanych na szkodę P. R., H. P., i C. K.. Trafnie w tej części Sąd Rejonowy uznał wyjaśnienia podsądnego za wiarygodne bowiem znajdują one potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dowodach. Wprost na osobę T. S. (3) jako sprawcy wskazują w tym zakresie choćby zeznania pokrzywdzonych, dokonane przez H. P. i C. K. rozpoznania oskarżonego, jako osoby, której przekazały pieniądze i biżuterię. Walor dowodu pośredniego uzupełniającego w tym zakresie wyjaśnienia oskarżonego mają choćby materiały z monitoringu, wydruki operacji bankowych (k. 7,8), czy też kserokopia paragonu zakupu komórki (k. 46), który oskarżony zgubił pod posesją C. K. w momencie odbierania od wymienionej torby z pieniędzmi, biżuterią i kartą bankomatową. Podobnie trafnie za odpowiadające rzeczywistości Sąd I instancji uznał depozycję oskarżonego ze śledztwa odnoszące się do osoby P. R.. Wprawdzie T. S. (1) nie posługiwał się personaliami tegoż pokrzywdzonego, tym nie mniej jednak zbieżność przedstawionych przez niego elementów swojego działania z tym, co zeznawał pokrzywdzony na temat osoby i zachowania sprawcy, któremu w okolicy ul. (...) (po uprzednim pobraniu w oddziale G. B. kwoty 10.000 złotych) przekazał gotówkę, nie pozostawia również wg Sądu Okręgowego wątpliwości co do tego, że chodzi o to samo zdarzenie, a mianowicie czyn opisany w zarzucie z pkt 1.1 aktu oskarżenia. Wprawdzie w istocie podsądny na dalszym etapie postępowania tj. na rozprawie odwołał swoje przyznanie w tym zakresie, należy jednakże w pełni zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Rejonowego co do przyczyn takowej postawy podsądnego. Z pewnością zmiana stanowiska procesowego oskarżonego była pochodną tego, iż T. S. (1) wyjaśniając pierwotnie nie znał relacji pokrzywdzonego, który jak się finalnie okazało w toku procesu nie był w stanie rozpoznać sprawcy, a zatem jednoznacznie potwierdzić, iż to oskarżony jest mężczyzną któremu przekazał on pieniądze. Tym nie mniej jednak pozostałe dowody zgromadzone w zakresie tegoż czynu m.in. bilingi połączeń (przychodzących i wychodzących) z numeru (...), a więc komórki, którą T. S. (1) otrzymał od R. B., a którą wg zeznań pokrzywdzonego miał otrzymać on od mężczyzny, któremu ostatecznie przekazał pieniądze, przekonują, iż to właśnie relacja podsądnego ze śledztwa, a nie jego wyjaśnienia z rozprawy w sposób wierny i rzeczywisty opisują przebieg oszustwa dokonanego na szkodę P. R..

Przechodząc do czynów zarzuconych i przypisanych podsądnemu w formie usiłowania, to zauważyć trzeba, iż mimo werbalnego potwierdzenia sprawstwa w tym zakresie (k. 313) T. S. (3) już w toku owego pierwszego przesłuchania szczegółowe wyjaśnienia złożył jedynie odnośnie wskazanych wyżej 4 czynów (1.1, 1.7., 1.8 i 1.9), nie wyjaśniał niczego konkretnego w zakresie czynów z pkt 1.2-1.6 oraz 1.10-1.11 aktu oskarżenia, by pod koniec dochodzenia wręcz stwierdzić, że w zakresie w/w czynów nic nie wie, a jego uprzednie odmienne stanowisko w tym zakresie wynikać miało z chęci dopomożenia bratu, który przebywał w owym czasie w areszcie. Swoje stanowisko co do rzekomej wiarygodności owych ostatnich twierdzeń podsądnego negujących jego udział w zarzuconych mu usiłowaniach oszustw, skarżąca buduje głównie na fakcie przyznania się przez T. S. (1) w toku pierwszego przesłuchania także co do czynu popełnionego na terenie W. na szkodę pokrzywdzonej J. O., który to jednak nie został objęty zarzutami sprawy niniejszej. Idąc dalej obrońca sugeruje tym samym, że T. S. (1) nie mógł się przyznać do czynów, z którymi faktycznie nie miał żadnego związku.

Przedstawiony tok wnioskowania skarżącej powtórnie daje podstawy do konkluzji o niezbyt wnikliwej znajomości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Ze znajdujących się w aktach sprawy kopii dokumentacji (k. 687-691) w sposób jednoznaczny wynika bowiem dlaczego pomimo przyznania ze strony oskarżonego w tym zakresie, do postawienia mu owego zarzutu nie doszło. Mianowicie pokrzywdzona na okazanej jej tablicy poglądowej nie rozpoznała osoby T. S. (3) jako sprawcy oszustwa na jej szkodę, stąd też postępowanie co do tego czynu zostało umorzone.

Wreszcie też w ocenie Sądu Okręgowego rzeczywistym powodem braku jakichkolwiek szczegółowych wyjaśnień oskarżonego T. S. (3) co do zarzucanych mu w pkt 1.2-1.6 oraz 1.10-1.11 aktu oskarżenia usiłowań oszustw, może być analizowana wyżej rola tzw. odbieraka, jaką podsądny pełnił w sformalizowanej hierarchii grupy, w ramach której działał. Fiasko bowiem prowadzonych przez tzw. telefonistów wstępnych rozmów z potencjalnymi pokrzywdzonymi, powodowało, iż odbierak z przyczyn oczywistych pomimo pozostawania z ciągłej gotowości, nie tylko nie był angażowany w przydzielone mu zadanie odbioru gotówki, ale nierzadko również w ogóle informowany przez osoby

stojące wyżej w hierarchii, iż próba wyciągnięcia od wytypowanego pokrzywdzonego informacji odnośnie jego stanu majątkowego zakończyła się niepowodzeniem.

Przechodząc do oceny skargi apelacyjnej obrońcy oskarżonego T. S. (1) pod kątem ostatniego z zarzutów zasadniczych (pkt 3), odnoszącego się do rzekomej obrazy prawa materialnego, to nie sposób zaaprobować stanowiska autora skargi, jakoby procedowanie Sądu I instancji, sprowadziło się do niewłaściwej oceny i subsumcji części zachowań zarzucanych i przypisanych oskarżonemu efektem czego stało się skazanie go za usiłowania czynów z art. 13 § 1 kk w zw.z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk w sytuacji, gdy według skarżącej działania T. S. (3) należy oceniać przez pryzmat co najwyżej niekaralnego przygotowania do tychże czynów.

Odnosząc się do przypisanego podsądnemu działania polegającego na wyczerpaniu znamion wskazanych wyżej prawa materialnego stwierdzić należy co następuje. By przypisać sprawcy usiłowanie popełnienia przestępstwa, jego zachowanie musi „bezpośrednio” zmierzać do jego dokonania. Znamię bezpośredniości odróżnia bowiem usiłowanie od czynności przygotowawczych, które nie zmierzają jeszcze bezpośrednio do dokonania przestępstwa. Polskie prawo karne, nie wymaga do przyjęcia możliwości przypisania sprawcy usiłowania „początku wykonania”, co oznaczałoby początek realizacji znamion przestępstwa rodzajowego. Wystarczy, że sprawca wykonał pewne czynności, które bezpośrednio zmierzały do dokonania, choćby nie było to jeszcze realizowanie znamion czynu zabronionego przewidzianego w części szczególnej (tak L. Tyszkiewicz (w; Bojarski M., Filar M., Filipkowski W., Górniok O. i in. Kodeks karny Komentarz, Warszawa 2006 s. 1060)

Zdaniem Sądu Okręgowego działanie oskarżonego T. S. (3), kiedy to udał się na miejsce czynów - B. i jako tzw. odbierak pozostawał tam w ciągłej gotowości (pod specjalnie przekazanym mu do tego telefonem) do odbioru pieniędzy od pokrzywdzonych, którzy mieli być już uprzednio wprowadzeni w błąd, co do ich tożsamości przez innych członków grupy tzw. telefonistów, stanowiło zachowanie pozwalające na przypisanie mu usiłowanie oszustwa, także w tych przypadkach, gdy do dokonania czynu finalnie nie doszło. Oskarżony doskonale zdawał sobie bowiem sprawę z tego, że udając się na miejsce planowanych przestępstw, gdzie jego zadaniem ma być pozostawanie w gotowości i odbieranie pieniędzy od pokrzywdzonych, a tym samym ma wypełnić przypisaną mu rolę w popełnianiu przestępstwa oszustwa. Każdorazowo do pokrzywdzonych dzwoniła nieustalona osoba, próbując namówić je, by przekazali swe oszczędności osobom, które się do nich zgłoszą (oskarżony). Natomiast fakt, iż T. S. (3) w tych wszystkich przypadkach nawet nie stykał się osobiście z tymi pokrzywdzonymi, a w konsekwencji nie wypełniał chociażby częściowo czasownikowych znamion przestępstwa z art. 286 § 1 kk nie może w tych przypadkach przemawiać za uznaniem jego zachowania jedynie za stadium przygotowania do popełnienia przestępstwa. Wszak następnym krokiem w tzw. pochodzie przestępstwa, po udaniu się na miejsce potencjalnego zdarzenia byłoby jedynie odebranie przez niego pieniędzy od pokrzywdzonych, a więc wejście w stadium dokonania. Innymi słowy brak jest stadium pośredniego oddzielającego jego zachowanie od stadium dokonania, a więc realizacji dyspozycji art. 286 § 1 kk. Dla zrozumienia powyższych rozważań ważne też będzie przypomnienie, że z tzw. **usiłowaniem niezakończonym** (niezpełnym) mamy do czynienia wówczas – gdy sprawca nie doprowadził czynności realizujących przestępstwo do końca. Do tej formy usiłowania (pomijając usiłowanie zakończone) odnosi się tzw. **dobrowolne odstąpienie**, które następuje przez sprawcę niezależnie od zewnętrznych przeszkód.

Przekładając powyższe na realia sprawy niniejszej nie może być żadnych wątpliwości co do tego, iż ze strony T. S. (1) nie doszło do wskazanego wyżej dobrowolnego odstąpienia od dokonania zarzucanych mu czynów z pkt 1.2-1.6 oraz 1.10-1.11 aktu oskarżenia, bowiem braku działań zmierzających do odbioru gotówki od pokrzywdzonych nie sposób upatrywać po stronie podsądnego, lecz wyłącznie po stronie potencjalnych pokrzywdzonych, którzy bądź nie dysponowali środkami pieniężnymi, bądź też w porę orientowali się w rzeczywistych zamiarach działających w ramach grupy przestępczej tzw. telefonistów. Nade wszystko nie może jednak budzić wątpliwości fakt świadomości oskarżonego co do procederu, w którym uczestniczył tj. obowiązującego w nim podziału ról oraz zadań, które miał wykonywać także w zakresie czynów zakończonych na etapie usiłowania. Wyjaśnienia oskarżonego zarówno ze śledztwa (k. 313-315), jak i z rozprawy (k. 811) w których stwierdził m.in. cyt. „ja jadąc do B. wiedziałem po co jadę miałem czekać na ich telefony i odbierać pieniądze od ludzi, którzy się zgodzą przekazać pieniądze, cały czas byłem gotowy do pobierania pieniędzy....; czekałem na telefon, odbiór pieniędzy uzależniony był od telefonistów”,

nie pozostawiają najmniejszych wątpliwości w kwestii świadomości oskarżonego co do uczestnictwa w przestępczym procederze.

Powtórna analiza dowodów zgromadzonych w sprawie, poczyniona w aspekcie stawianego wyrokowi zarzutu ewentualnego z art. 438 pkt 4 kpk, nie pozwala wbrew sugestiom skarżącego na wniosek, iż konsekwencje zachowań przypisanych oskarżonemu T. S. (1) należy postrzegać przez pryzmat ich tzw. rażącej niewspółmierności (surowości). O tym jednak szerzej w dalszej części niniejszych rozważań przy okazji oceny tożsamej kwestii, co do drugiego z oskarżonych.

Apelacja obrońcy R. B.

Odnosząc się do zgromadzonych w sprawie dowodów przez pryzmat zarzutów odwoławczych tejże apelacji, należy w szczególności rozważyć dwie najistotniejsze dla skarżonego orzeczenia kwestie, bez wątpienia pozostające ze sobą bezpośrednim związku oraz stosunku wzajemnej zależności.

Pierwszą z nich jest artykuowana przez obrońcę bezwzględna przesłanka odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 9 kpk w postaci tzw. skazania oskarżonego za czyn nie objęty skargą uprawnionego oskarżyciela. Drugą, zaś kwestia stricte merytorycznej oceny i interpretacji zgromadzonych w sprawie dowodów odnoszących się do osoby R. B. oraz czynionych na jej podstawie ustaleń faktycznych, dokonana przez Sąd I instancji w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Wskazywany wyżej stosunek bezpośredniej zależności owych kwestii, wynika natomiast z tego, iż uznanie w niniejszym postępowaniu trafności (chronologicznie) pierwszej z nich, czyniłoby dalsze rozważania w przedmiocie kolejnych w/w aspektów oczywiście bezprzedmiotowym.

Z całą stanowczością wypada zaakcentować, iż w ocenie Sądu Okręgowego nie może być mowy o skutecznej obronie tezy, o rzekomych skazaniu podsądnego za zachowanie nie objęte skargą rzecznika oskarżenia. Obrońca powołuje się w tym zakresie na orzecznictwo na poparcie owego zarzutu (str. 15 apelacji), tyle tylko, że wg Sądu Odwoławczego żadną miarą nie przystaje ono do realiów niniejszej sprawy. W oparciu o nie próbuje zakwestionować merytoryczną trafność przypisanego oskarżonemu zachowania w zmodyfikowanej przez Sąd Rejonowy formie sugerując tym samym, iż Sąd wyszedł poza żądanie zakreślone tzw. granicami skargi Prokuratora.

Na wstępie skarżącej przypomnieć wypada, co nie powinno budzić wątpliwości, że Sąd orzekający nie jest związany opisem czynu zarzucanego aktem oskarżenia, a po wyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności może i powinien nadać mu w wyroku dokładne określenie, które może odbiegać od opisu czynu przyjętego w akcie oskarżenia. Jednak warunkiem dopuszczalności takiego procedowania w ramach tego samego procesu jest zachowanie tożsamości czynu zarzucanego i przypisanego. Zatem zmiana zarówno jego opisu, jak też kwalifikacji może nastąpić jedynie w granicach aktu oskarżenia. Dopuszczalne jest więc inne określenie czynu, przypisanie go oskarżonemu i w konsekwencji zastosowanie innej jego kwalifikacji prawnej, lecz tenże nowy czyn musi mieścić się w granicach wyznaczonych przez tzw. zdarzenie historyczne podane przez oskarżyciela w opisie zarzucanego oskarżonemu czynu. Innymi słowy musi zachodzić tożsamość pomiędzy czynem zarzucanym i przypisanym. Wprawdzie kryteria owej tożsamości nie zostały zdefiniowane w ustawie, tym nie mniej jednak zarówno w doktrynie, jak i judykaturze poglądy w tej materii są jednoznaczne i zbieżne.

W doktrynie ukształtował się konsekwentny i jednolity pogląd, że istnieje tożsamość czynu, jeśli czyn przypisany w wyroku dotyczy tego samego zdarzenia „historycznego”, które stanowiło podstawę zarzutu w a/o, z tym że kryteria tejże tożsamości wyznacza zdarzenie faktyczne opisane w a/o, a nie wszystkie, poszczególne jego elementy (T. Grzegorzczak – Kodeks postępowania karnego Komentarz, R. Kmiecik, E. Skrętowicz – Proces karny część ogólna Kraków – Lublin 2002). Także w orzecznictwie ukształtowało się w tym przedmiocie jednolite stanowisko. Przyjmuje się bowiem, że o tożsamości czynu decydują nie tylko takie elementy, jak identyczność podmiotu i przedmiotu przestępstwa oraz tożsamość czasu i jego miejsca, lecz także istnienie co najmniej części wspólnych znamion czynu zarzucanego i przypisanego (wyrok SN z dn. 9.06.2005 r w sprawie V KK 446/04, wyrok SN z dn. 14.07.2011 r w sprawie IV KK 139/11). Chodzi o to, by chociaż część działania lub zaniechania przestępczego przypisana sprawcy w wyroku pokrywała się z zarzucanymi mu w akcie oskarżenia zachowaniami tj. by opisy czynu zarzucanego i przypisanego miały

jakiś wspólny obszar, wyznaczony ich znamionami (vide SA w Lublinie wyrok z dn. 26.02.2008 r w sprawie II AKa 271/07 LEX nr 399929). Tak zatem wyjście poza tzw. ramy oskarżenia nastąpi jedynie w sytuacji przyjęcia w czynie przypisanym oprócz znamion czynu zarzucanego w akcie oskarżenia, jeszcze innych zdarzeń lub znamion czynu, aniżeli tych wskazanych w czynie zarzucanym aktem oskarżenia albo zastąpienia ich zupełnie nowymi znamionami.

Z taką sytuacją w realiach niniejszej sprawy w skarżonym rozstrzygnięciu z pewnością nie mamy do czynienia. Autorka skargi odwoławczej rzekomego wyjścia poza granice stawianych podsądnemu zarzutów dopatruje się przede wszystkim w odmiennej formie działania przypisanego oskarżonemu przez Sąd Rejonowy. Tyle tylko, że wg Sądu Odwoławczego to nie owa kwestia, a przede wszystkim zakres świadomości sprawcy, a nade wszystko zamiar towarzyszący przypisanemu działaniu oskarżonego R. B. winien być głównym determinantem oceny przedmiotowej kwestii. Ten zaś wynikający z treści pisemnych motywów skarżonego orzeczenia, żadną miarą nie daje podstaw do konstatacji o tym, by przypisane podsądnemu zachowanie wykraczało poza granice skargi określone zarzutami sformułowanymi przez Prokuratora.

Tak bowiem analiza treści tej części skarżonego wyroku prowadzi do wniosków, iż dokonana przez Sąd Rejonowy zmiana w opisie przypisanego oskarżonemu zachowania sprowadza się do przypisania mu innego przestępstwa lecz jedynie do modyfikacji formy przestępnego zachowania, jakiego miał się dopuścić podsądny. Owa modyfikacja polegająca na przyjęciu nie współsprawstwa w dokonaniu, bądź usiłowaniu wskazanych w zarzutach czynów, lecz przyjęciu, iż oskarżony R. B. jedynie ułatwił ich popełnienie (tzw. pomocnictwo) bezpośrednio sprawcy (T. S. (3)), wg Sądu Odwoławczego nie wychodzi poza ramy określone pierwotnie przez rzecznika oskarżenia. Dokonana zmiana obejmuje bowiem jedynie korektę tzw. formy zjawiskowej zachowania oskarżonego, a jednocześnie żadną miarą nie wpływa na odmienne postrzeganie i ocenę stanu świadomości i zamiaru towarzyszącego oskarżonemu. Podsądny poprzez dostarczenie współoskarżonemu przedmiotów mających posłużyć do przestępczej działalności, a tym samym ułatwiając bezpośrednio sprawcy popełnienie czynów, bezsprzecznie w zakresie towarzyszącego mu zamiaru obejmował swoją świadomością zespół znamion, jakie miał zrealizować tzw. sprawca główny, znamion które pierwotnie rzecznik oskarżenia wskazał w zarzutach postawionych oskarżonemu, a które wg Sądu Odwoławczego pozostają nadal wspólne dla czynu zarzucanego i przypisanego podsądnemu. Wszak przypisane w wyroku R. B. pomocnictwo odnosi się do tego samego zachowania rozumianego jako tzw. zdarzenie historyczne, definiowanego takimi elementami jak tożsamość miejsca działania, tożsamość osób pokrzywdzonych, tożsamość sprawcy głównego, czy wreszcie tożsamość sposobu jego działania. Sąd Rejonowy w czynie przypisanym oskarżonemu nie przyjął żadnych nowych znamion, ani innych dodatkowych poza tymi zarzuconymi pierwotnie w treści zarzutów, a jedynie odmiennie ocenił rolę oskarżonego w tzw. pochodzie przestępstwa, statuując ją w kategorii pomocnika, a nie współsprawcy. I choć należy przyznać racje skarżącej, iż dokonując owej modyfikacji Sąd I instancji odmiennie w stosunku do sformułowanych zarzutów określił datę i miejsce przestępczego działania R. B., tym nie mniej jednak okoliczność owa w żaden zasadniczy sposób nie wpływa na aktualność zaprezentowanego wyżej stanowiska. Jest bowiem oczywistym z racjonalnego punktu widzenia, że działania tzw. pomocnika generalnie (choć nie zawsze) poprzedzają działanie sprawcy przestępstwa, bowiem właśnie istotą zachowania pomocnika jest ułatwienie bezpośrednio wykonawcy podjęcia przestępnego działania. Tym samym myli się skarżąca dopatrując się w procedowaniu Sądu I instancji bezwzględnej przesłanki odwoławczej w postaci rzekomego wyjścia poza granice skargi Prokuratora.

Konkluzja o nietrafności zarzutu rzekomej obrazy przepisu art. 439 § 1 pkt 9 kpk otwiera tym samym Sądowi Okręgowemu sposobność odniesienia się do kolejnej ze wskazanych wyżej kwestii dotyczących uchybień w zakresie rzekomej obrazy wskazanych w petitum skargi norm o charakterze procesowym.

Odnosząc się wprost do zarzutów opisanych w pkt III, IV opartych na sugestjach dotyczących rzekomej obrazy norm art. 143 kpk, art. 393 § 1 kpk oraz art. 193 kpk to nie sposób podzielić twierdzenia skarżącej. Nietrafne jest przede wszystkim stanowisko jakoby rozstrzygnięcie w zakresie przypisanego oskarżonemu R. B. zachowania, a zatem i poczynione w sprawie ustalenia faktyczne oparte zostały na dowodzie w postaci notatek urzędowych (k. 156-156v, 440), które z uwagi na zawarte w nich treści wymagały czynności sporządzenia protokołu. Analizując treść tychże notatek w istocie rodzi się wniosek, iż zawierają one sprawozdanie z analizy pozyskanej w sprawie szeroko rozumianej tzw. dokumentacji telekomunikacyjnej, dotyczącej w szczególności wykazu połączeń telefonów zabezpieczonych od

oskarżonych oraz ujawnionych jako łączących się z numerami pokrzywdzonych, logowań do stacji (...) oraz numerów (...) tychże telefonów oraz wynikających z niej wzajemnych powiązań i zależności.

Skarżącą sugerując niewłaściwą formę procesowego utrwalenia tychże informacji sugeruje, iż treść owych notatek obrazuje czynność procesową oględzin dokumentów, a ta winna zostać utrwalona w sposób wskazany w art. 143 § 1 pkt 3 kpk. Tyle tylko, że sugerując jednocześnie rzekome czynienie ustaleń faktycznych wyłącznie w oparciu o owe notatki, obrońca najwyraźniej nie dostrzega, iż Sąd orzekający w sprawie konstruuje ustalenia faktyczne dotyczące roli oskarżonego R. B. w zarzucanym mu procederze, w pisemnych motywach orzeczenia wprost powołuje się na dokumenty, których analiza stała się przyczynkiem do sporządzenia przedmiotowych notatek (str. 6-7 uzasadnienia). Co więcej wskazana wyżej okoliczność prowadzi do wniosku, iż przedmiotowa dokumentacja była tym samym przedmiotem samodzielnego badania i analizy ze strony Sądu orzekającego, co czyni zupełnie dowolnym zarzut obrońcy zawarty w pkt III tiret 3 apelacji. Jakkolwiek zatem ujawnienie przedmiotowych notatek można uznać za pewnego rodzaju uchybienie Sądu I instancji w aspekcie procesowym, tym nie mniej jednak w ocenie Sądu Okręgowego nie miało ono zasadniczego wpływu na treść skarżonego wyroku, bowiem żadną miarą nie doszło do sugerowanego zastąpienia zgromadzonych dowodów li tylko przedmiotowymi notatkami.

Nie sposób podzielić również twierdzeń obrońcy co do rzekomego naruszenia normy art. 193 kpk poprzez odstąpienie od przeprowadzenia w zakresie powyższego dowodu opinii biegłego. Jak przyznaje sama skarżąca jedynie potrzeba sięgnięcia bądź skorzystania z wiedzy specjalnej obliguje Sąd do sięgnięcia po pomoc biegłego. Zadać należy sobie zatem pytanie, czy takowej wiedzy specjalnej wymagała analiza znajdującej się w aktach sprawy tzw. dokumentacji telekomunikacyjnej. W ocenie Sądu Okręgowego z pewnością nie. Zważywszy stosunkowo krótki, bowiem obejmujący zaledwie dwa dni okres przestępczej działalności objętej zarzutami sprawy niniejszej, nie tylko wiedzy specjalnej, ale większych trudności nie nastęrcza wychwycenie i ustalenie wzajemnych zależności pomiędzy numerami komórek użytkowanych przez obydwu oskarżonych, jak również kontaktów z tymi telefonami ze strony numerów, które dzwoniły bezpośrednio do osób pokrzywdzonych..

W toku przeprowadzonej kontroli instancyjnej orzeczenia Sąd Odwoławczy nie stwierdza również by doszło do sugerowanej przez skarżącą obrazy przepisów art. 7 kpk i 410 kpk w zakresie sposobu dokonanej oceny wyjaśnień współoskarżonego T. S. (1), a w konsekwencji błędu co do poczynionych w oparciu o nią ustaleń odnośnie wiarygodności owego dowodu (zarzuty VII i VIII skargi). W tym zakresie skarżąca wywodzi jakoby do skazania R. B. miało rzekomo dojść na podstawie tzw. pomówień ze strony współoskarżonego. Co więcej autorka apelacji stawia jeszcze dalej idącą tezę, jakoby T. S. (1) (sprawca bezpośredni) miał celowo zataić tożsamość osoby, która w rzeczywistości zwerbowała go do przestępczego procederu (mężczyzna o ps. Z.). Zaprezentowana przez obrońcę oskarżonego wersja i przedstawiona na jej poparcie argumentacja powołująca się m.in. na art. 5 § 2 kpk, w ocenie Sądu nie zasługuje na aprobatę, stanowi ona bowiem jedynie efekt diametralnie odmiennej i nie znajdującej oparcia w materiale dowodowym sprawy, a przez to dowolnej polemiki z przeprowadzoną przez Sąd I instancji analizą zasadniczego dowodu obciążającego podsądnego, jakim są wyjaśnienia T. S. (1). Forsując ją skarżąca najwyraźniej nie dostrzega kilku istotnych kwestii.

Po pierwsze wbrew jej twierdzeniom Sąd Rejonowy absolutnie nie przyjął depozycji współoskarżonego T. S. (1) jako w pełni szczerych i opartych na prawdzie. Uznał je za wiarygodne jedynie częściowo, a mianowicie co do twierdzeń złożonych przez w/w w postępowaniu przygotowawczym, kiedy to przyznał się on do zarzucanych mu czynów i opisał przebieg przestępczego procederu, poczynając od momentu „zwerbowania go” w L. przez współoskarżonego R. B.. Relacja T. S. (1) w tym ostatnim aspekcie jest także wg Sądu Okręgowego jednoznaczna i nie budzi wątpliwości co do tożsamości tejże osoby. Nie sposób zgodzić się z sugestią jakoby T. S. (1) kosztem osoby współoskarżonego miał rzekomo kryć rzeczywistego inspiratora jego przestępczej działalności, w szczególności jeśli zważy się ten aspekt jego wyjaśnień. Na k. 314 oskarżony podał bowiem cyt. „ oprócz R. B. wtedy w L. jak odbierałem torbę to był jeden chłopak znam go w widzenia, zapisałem jego numer w komórce pod hasłem Z., on mówił wtedy jak wygląda ta praca z pobieraniem kasy, on mi nic nie zlecał...; to właściwie B. mnie w to wkręcił, a nie ten Z..”. Tak więc T. S. (1) w swoich wyjaśnieniach w żaden sposób nie zataił obecności mężczyzny o ps. Z. w spotkaniu, co więcej wyraźnie określił jego rolę w zdarzeniu, a kategorycznie to osobę R. B. wskazuje jako inspiratora tj. tego, od którego miał otrzymać plecak

z zawartością telefonów komórkowych oraz atrapy odznaki policyjnej, a więc przedmiotów, które miały mu posłużyć do popełniania przestępstw metodą na tzw. policjanta.

Po wtóre w toku niniejszego procesu nie ustalono żadnej okoliczności wskazującej na ewentualny konflikt pomiędzy współoskarżonymi, a więc takiej która dawałaby racjonalne podstawy do przyjmowania, iż oskarżony R. B. mógłby być pomawiany o udział w przestępstwie przez T. S. (1). Również skarżąca w skardze apelacyjnej tak naprawdę nie zaprezentowała jakiegokolwiek skutecznego argumentu, który nakazywałby postrzegać relację T. S. (1) jako w istocie pomówienia osoby R. B.. Skarżąca zdaje się najwyraźniej zapominać o tym, że wyjaśnienia oskarżonego to tylko jeden z dowodów zgromadzonych w sprawie, który podlega ocenie w kontekście całokształtu zgromadzonego materiału. Okoliczność zatem, że linia obrony R. B. w zasadniczy sposób przeczy twierdzeniom współoskarżonego, nie oznacza jeszcze, że to twierdzenia wymienionego winny być podstawą czynionych w sprawie ustaleń faktycznych

Po trzecie wreszcie wzajemne relacje i kontakty pomiędzy współoskarżonymi w okresie poprzedzającym czyny popełnione przez T. S. (1) na terenie B. znajdują dodatkowe potwierdzenie w pozyskanych danych telekomunikacyjnych (k. 441-446, 660), co wg Sądu Okręgowego tylko dodatkowo wzmacnia wiarygodność relacji wymienionego w zakresie opisującym rolę R. B. w przestępczym procederze, w tym podjętych przez niego w okresie pomiędzy 1 a 10.10.2015 roku działaniach przyjętych przez Sąd I instancji jako realizujące znamiona tzw. pomocnictwa do popełnienia przestępstwa (ułatwianie jego wykonania przez sprawcę głównego).

W obliczu zaprezentowanej wyżej argumentacji Sąd Odwoławczy nie znajduje podstaw do zakwestionowania w aspekcie statuowanej normą art. 7 kpk tzw. zasady swobodnej oceny dowodów, prawidłowości i merytorycznej trafności przeprowadzonej przez Sąd Rejonowy analizy dowodu z wyjaśnień współoskarżonego T. S. (1).

Nie przekonuje również i ta część apelacji obrońcy, w której braku możliwości przypisania R. B. tzw. pomocnictwa do usiłowania oszustw na szkodę pokrzywdzonych upatruje on w rzekomej niemożności przyjęcia tejże ostatniej formy stadialnej działania w odniesieniu do osoby współoskarżonego T. S. (1) (zarzut VI apelacji). Przedstawiona w tym zakresie argumentacja jest w zasadzie zbieżna z tą, zaprezentowaną w apelacji drugiego z obrońców i sprowadza się zasadniczo do lansowania tezy, jakoby tzw. sprawca główny w zakresie zarzucanych mu czynów z pkt 1.2-1.6 oraz 1.10-1.11 aktu oskarżenia, a więc tych w których do oszustw finalnie nie doszło, działał co najwyżej w ramach niekaralnego przygotowania. Z racji tego, iż kwestia ta była przedmiotem analizy i szczegółowych rozważań Sądu Odwoławczego w odniesieniu do osoby oskarżonego T. S. (1) i znajduje się w części wstępnej niniejszego uzasadnienia, Sąd Okręgowy nie widzi powodów ich ponownego przytaczania. Należy jedynie jeszcze raz podkreślić, iż materiał dowodowy sprawy niniejszej zgromadzony w zakresie wskazanych wyżej czynów daje uzasadnione podstawy do uznania działania tzw. sprawcy głównego (T. S. (1)) za wypełniające znamiona usiłowania popełnienia oszustw metodą na tzw. policjanta, a tym samym ustalona przez Sąd I instancji odpowiedzialność oskarżonego R. B. za tzw. pomocnictwo do tychże czynów jest w pełni trafna.

Wreszcie też za oczywistą polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji poczytać należało zarzut z pkt VIII tiret 6 apelacji kwestionujący zasadność przypisania oskarżonemu pomocnictwa do przypisanych współoskarżonemu T. S. (1) czynów z pkt 1.3 i 1.5. Skarżącą sugeruje w tym zakresie rzekomy brak dowodów sprawstwa w tym zakresie. Według niej skoro ustalony numer telefonu (...), z którego dzwoniono do pokrzywdzonych tymi czynami A. Z. i H. W., nie łączył się również z innymi osobami pokrzywdzonymi w sprawie niniejszej, w szczególności tymi na szkodę których doszło do popełnienia przez T. S. (3) oszustw (H. P. i C. K.) to brak było podstaw do przypisania odpowiedzialności R. B. za pomocnictwo do tychże usiłowań.

Z tak zaprezentowanym tokiem wnioskowania nie sposób się zgodzić. Przede wszystkim we wszystkich będących przedmiotem oceny w niniejszym postępowaniu przypadkach mechanizm przestępczej działalności był tożsamy. Tzw. pochod przestępstwa rozpoczynał telefon wykonywany przez tzw. telefonistów do potencjalnych pokrzywdzonych. Jak ustalono przedmiotowe połączenia były inicjowane zarówno z komórek logujących się na terenie kraju (W.), jak numerów z terenu Niemiec (...), (...)). Z tym ostatnim numerem wykonującym połączenia m.in. do pokrzywdzonych H. P., A. B. i C. K. bezspornie łączył się aktywowany w dniu 12.10.2015 roku i użytkowany przez oskarżonego T. S. (3)

telefon komórkowy o nr (...) (k. 156). Wskazany numer oskarżonego w okresie 12-15.10.2015 roku współpracował nota bene jeszcze z trzema innymi numerami z terenu Niemiec, których to użytkownicy ponadto inicjowali połączenia na numery telefonów poszkodowanych na terenie Ł..

Sąd Odwoławczy zdecydowanie kwestionuje natomiast tezę skarżącej o rzekomym braku związku pierwszego ze wskazanymi numerami wykonującymi połączenia z terenu Niemiec z osobą T. S. (3), a zatem i oskarżonym R. B.. Autorka apelacji w sposób zastanawiający pomija okoliczność wynikającą z analizy dokumentacji uzyskanej od operatorów sieci komórkowych, a wskazująca na to, że z osobą pokrzywdzonej H. P. (czyn 1.7 a/o), na której szkodę doszło do dokonania oszustwa przez T. S. (1) w dniu jego popełnienia tj. 13.10.2015 roku łączyły się oba numery tj. (...), (...). Z należącym do pokrzywdzonej numerem stacjonarnym o godz. 11.24 w istocie zainicjowano połączenie z numeru (...) (k. 470), jednakże w tym samym dniu będący w posiadaniu oskarżonej telefon o numerze (...) kontaktował się również numerem (...) (k. 660), a więc tym samym, z którego dzwoniono o godz. 14.10 oraz o godz. 16.25 odpowiednio do pokrzywdzonych A. Z. i H. W.. Jedynie dla porządku należy wyraźnie zaakcentować, iż komórka o nr (...) pozostająca w dyspozycji H. P. w dniu zdarzenia to telefon, który został pokrzywdzonej dostarczony przez oskarżonego T. S. (1), a więc sprawcę oszustwa popełnionego na jej szkodę.

W świetle powyższych faktów zdaniem Sądu Okręgowego zdecydowanie upada tym samym teza skarżącej o rzekomym braku dowodów (poszlak), które łączyłyby czyny, których usiłowano dokonać na szkodę A. Z. i H. W. (czyny z pkt 1.3 oraz 1.5 a/o) z przestępstwami, których T. S. (3) jak ustalono dopuścił się, bądź usiłował się dopuścić na szkodę pozostałych występujących w sprawie niniejszej pokrzywdzonych. Tak zatem i ten aspekt apelacji skarżącej to nic innego jak dowolna i nie mająca oparcia w zgromadzonych dowodach polemika z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji.

Mając na uwadze całokształt powyższych rozważań, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż brak jest w oparciu o argumentację zaprezentowaną przez obrońcę oskarżonego jakichkolwiek uzasadnionych podstaw, które pozwalałyby na zakwestionowanie trafności konkluzji Sądu I instancji zarówno co do sprawstwa R. B., jak i co do kształtu (opisu) przypisanego mu zachowania. Słusznie Sąd Rejonowy uznał, iż tenże oskarżony swoim działaniem polegającym na zwerbowaniu, poinstruowaniu co do sposobu działania, wreszcie dostarczeniu tzw. sprawcy głównemu przedmiotów służących do popełnienia oszustw opisanych w pkt 1.1-1.11 ułatwił tzw. sprawcy głównemu ich popełnienie, a tym samym dopuścił się pomocnictwa do popełnienia czynów przypisanych współoskarżonemu T. S. (1). Tym samym przyjęta kwalifikacja jego zachowania z art. czynu art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk. w zb. z art. 227 kk, art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 227 kk jest całkowicie słuszna.

Końcowo niejako podsumowując proces kontroli instancyjnej całości niniejszego orzeczenia, należy odnieść się do szeroko rozumianych konsekwencji prawnych zachowań przypisanych obu oskarżonym, a zatem kwestii wymierzonych kar, która to została zakwestionowana w środku odwoławczym obrońcy oskarżonego T. S. (4).

W ocenie Sądu Odwoławczego orzeczone w stosunku do oskarżonych kary łączne pozbawienia wolności choć bez wątplenia stosunkowo dolegliwe, to jednak nie mogą być uznane za niewspółmiernie surowe i to w stopniu rażącym. Sąd I instancji przy ich wymiarze wziął pod uwagę zwłaszcza wysoki stopień szkodliwości społecznej popełnionych czynów, w tym to, iż pokrzywdzonymi były osoby w podeszłym wieku, ufne oraz to, że wyzyskano bądź usiłowano wyzyskać fakt, że były to osoby kierujące się z racji wieku nadmierną ufnością oraz zaufaniem do organów w imieniu których rzekomo kontaktowali się z nimi sprawcy. Sąd wziął również pod uwagę przemyślany sposób działania sprawców, w doktrynie opisywany jako „kunszt wykonania”, który pozbawiał pokrzywdzonych nierzadko oszczędności stanowiących dorobek całego ich życia, kunszt wskazujący nie na sprawców okolicznościowych, ale doświadczonych, zorganizowanych i dobrze przygotowanych do przestępczego procederu. Trafnie też uwzględnił role każdego z oskarżonych w zarzucanym im procederze słusznie różnicując w oparciu o to kryterium wymiar orzeczonych sankcji w postaci kar pozbawienia wolności.

Wreszcie też właściwości i warunki osobiste obu podsądnych, zwłaszcza słusznie akcentowana dotychczasowa karalność sądowa (k 374-375, 556-557), to okoliczności stojące na przeszkodzie formułowaniu tzw. pozytywnej

prognozy kryminologicznej. W tej sytuacji jedynie odpowiednio surowe potraktowanie oskarżonych, związane z perspektywą ich pobytu w warunkach izolacji, będzie jasnym i czytelnym sygnałem, iż przyjęty przez oskarżonych sposób zdobywania środków na życie, związany z wykorzystywaniem naiwności i swoistej łatwowierności osób starszych, spotyka się z bezwzględny napiętnowaniem i kategorię reakcją organów wymiaru sprawiedliwości.

Tym samym Sąd Okręgowy w odniesieniu do obu oskarżonych nie znalazł jakichkolwiek okoliczności i przesłanek pozwalających, czy to na obniżenie wymiaru orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności, czy też w konsekwencji tego na skorzystanie z instytucji środka probacyjnego przewidzianego normą art. 69 kk.

Jednocześnie dzieląc ustalenia Sądu Rejonowego co do sytuacji majątkowej i życiowej obu oskarżonych, związanych z nałożeniem na T. S. (1) obowiązku finansowego dotyczącego konieczności naprawienia szkód wyrządzonych pokrzywdzonym oraz perspektywą długiego pobytu w warunkach jednostki penitencjarnej, należało zwolnić ich od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie przed Sądem Odwoławczym.

Na podstawie § 17 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej przez adwokata z urzędu., Sąd orzekł o kosztach za obronę oskarżonego T. S. (1) w postępowaniu odwoławczym, świadczoną w sprawie z urzędu.

Dariusz Niezabitowski